

Staří lidé a předávání víry

Papež hovořil o duchovním odkazu Mojžíše, o „předávání víry“, které se musí uskutečňovat z generaci na generaci. Doporučil položit si otázku: „Jak předáváme víru budoucím generacím?“

Podáváme radostné svědectví o přítomnosti Boží v našem životě a zároveň si umíme přiznat své chyby?“

23.03.2022

Drazí bratři a sestry, dobré ráno!

V Bibli popisu smrti starého Mojžíše předchází jeho duchovní závěť, nazývaná „Mojžíšova píseň“. Tento chvalozpěv je především krásným vyznáním víry a zní takto: „Hlásám Hospodinovo jméno, přiznejte velikost našemu Bohu! On je Skála. Jeho dílo je dokonalé, na všech jeho cestách je právo. Bůh je věrný a bez podlosti, je spravedlivý a přímý“ (Dt 32,3-4). Je to však také vzpomínka na dějiny prožité s Bohem, na dobrodružství lidí, kteří se zformovali z víry v Boha Abraháмова, Izákova a Jákobova. A tak Mojžíš vzpomíná i na hořkost a zklamání samotného Boha: jeho věrnost je neustále vystavována zkoušce kvůli nevěrnosti jeho lidu. Věrný Bůh a reakce nevěrného lidu: jako by lidé chtěli vyzkoušet Boží věrnost. A on vždy zůstává věrný a blízký svému lidu. Právě to je jádrem Písně Mojžíšovy: Boží věrnost, která nás provází po celý život.

Když Mojžíš vyslovuje toto vyznání víry, stojí na prahu zaslíbené země a také na prahu svého odchodu ze života. Bylo mu sto dvacet let, píše se ve zprávě, „ale zrak mu nepohasl“ (Dt 34,7). Ta schopnost vidět, skutečně vidět, dokonce vidět symbolicky, jak to mají starší lidé, kteří vidí věci, hlubší smysl věcí. Životnost jeho pohledu je vzácným darem: umožňuje mu s potřebnou jasností předávat dědictví dlouhé životní zkušenosti a víry. Mojžíš vidí historii a předává ji dál; staří vidí historii a předávají ji dál.

Stáří, které je obdařeno touto prozíravostí, je vzácným darem pro generaci, která přijde po něm. Osobní a přímé naslouchání příběhu prožívané víry se všemi jejími vzestupy a pády je nenahraditelné. Čtení v knihách, sledování ve filmech, konzultace na internetu, ať už jsou jakkoli užitečné, nikdy nebudou totéž. Toto předávání -

které je skutečnou tradicí,
konkrétním předáváním ze starých
na mladé! - tento přenos dnes velmi
chybí a stále více chybí novým
generacím. Proč? Protože tato nová
civilizace má představu, že staří jsou
odpad, že staří se musí odstranit. To
je brutální! Ne, tak to nejde. Přímé
vyprávění od člověka k člověku má
tón a způsob komunikace, které
žádné jiné médium nemůže
nahradit. Starý člověk, který žije
dlouho a dostane dar jasného a
vášnivého svědectví o své historii, je
nenahraditelným požehnáním. Jsme
schopni rozpoznat a ctít tento dar
starých lidí? Jde dnes předávání víry
- a smyslu života - touto cestou
naslouchání starším lidem? Mohu
podat osobní svědectví. O nenávisti a
zlobě ve válce jsem se dozvěděl od
svého dědečka, který v roce 1914
bojoval na Piavě. Protože mi
vyprávěl o válečném utrpení. A to se
nenaučíte z knih ani jinak, to se
naučíte tímto způsobem, předáváním

z prarodičů na vnoučata. A to je nenahraditelné. Přenos životních zkušeností z prarodičů na vnoučata. Dnes tomu tak bohužel není a má se za to, že prarodiče jsou materiál na odpis. Ne! Jsou živou pamětí národa a mladí lidé a děti musí naslouchat svým prarodičům.

V naší kultuře, která je tak „politicky korektní“, se zdá, že je tato cesta v mnoha ohledech znemožněna: v rodině, ve společnosti i v samotném křesťanském společenství. Někteří dokonce navrhuji zrušení výuky dějepisu, protože se jedná o zbytečné informace o světech, které již nejsou důležité, což ubírá prostředky na poznání současnosti. Jako bychom se narodili včera!

Na druhou stranu předávání víry často postrádá vášeň „žité historie“. Předávání víry nespočívá v tom, že říkáte „bla-bla-bla“. Vypráví o zkušenosti víry. A tak je těžké

přilákat lidi, aby si zvolili lásku navždy, věrnost danému slovu, vytrvalost v obětavosti, soucit se zraněnými a sklíčenými. Životní příběhy se samozřejmě musí proměnit ve svědectví a svědectví musí být věrné. Ideologie, která ohýbá dějiny podle svých představ, rozhodně není poctivá; propaganda, která přizpůsobuje dějiny k propagaci vlastní skupiny, není poctivá; dělat z historie tribunál, v němž se odsuzuje minulost a odrazuje se od jakékoli budoucnosti, není poctivé. Být spravedlivý znamená vyprávět historii takovou, jaká je, a dobře ji mohou vyprávět jen ti, kdo ji prožili. Proto je tak důležité naslouchat starším lidem, naslouchat prarodičům, je důležité, aby si s nimi děti povídaly.

Samotná evangelia vyprávějí požehnaný Ježíšův příběh upřímně, neskrývají chyby, nedorozumění a dokonce ani zradu učedníků. Toto je

příběh, toto je pravda, toto je svědectví. To je dar paměti, který „starší“ církve předávají od samého počátku a předávají jej „z ruky do ruky“ následující generaci. Bude dobré, když si položíme otázku: nakolik si ceníme tohoto způsobu předávání víry, předávání štafety mezi staršími členy společenství a mladými lidmi, kteří se otevírají budoucnosti? A tady si vzpomínám na něco, co jsem už mnohokrát řekl, ale rád bych to zopakoval. Jak se předává víra? „No, tady je kniha, prostudujte si ji“: ne. To není způsob, jak předávat víru. Víra se předává v hovorovém jazyce, tedy v rodinné řeči, mezi prarodiči a vnoučaty, mezi rodiči a dětmi. Víra se vždy předává v nářečí, v tom důvěrně známém a zkušenostmi osvojeném dialektu. Proto je tak důležitý dialog v rodině, dialog dětí s prarodiči, kteří jsou těmi, kdo mají moudrost víry.

Občas se mi stane, že se nad touto zvláštní anomálií zamyslím. Dnešní katechismus křesťanské iniciace hojně čerpá z Božího slova a zprostředkovává přesné informace o dogmatech, morálce víry a svátostech. Často však chybí poznání církve, které vychází z naslouchání a svědectví skutečných dějin víry a života církevního společenství od počátku až po současnost. Jako děti se učíme Božímu slovu v hodinách katechismu, ale jako mladí lidé se „učíme“ být církví ve třídách globálních informačních médií.

Vyprávění o dějinách víry by mělo být jako Mojžíšovo kantikum, jako svědectví evangelií a Skutků apoštolů. Jinými slovy, příběh, který dokáže s dojetím připomínat Boží požehnání a věrně připomínat naše selhání. Bylo by dobré, kdyby katecheze od samého počátku zahrnovala návyk naslouchat z prožité zkušenosti starších lidí

jasnému vyznání požehnání, které jsme od Boha dostali a kterého si musíme vážit, a věrnému svědectví o vlastních chybách, které musíme odstranit a napravit. Starší lidé vstupují do zaslíbené země, kterou si Bůh přeje pro každou generaci, když nabízejí mladým krásné zasvěcení svého svědectví a předávají jim příběh víry, víry v nářečí, v tom známém nářečí, v tom nářečí, které se předává od starých k mladým. Pak pod vedením Pána Ježíše vstoupí staří a mladí společně do jeho království života a lásky. Ale dohromady. Všichni v rodině, s tímto velkým pokladem, kterým je víra předávaná v nářečí.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/stari-
lide-a-predavani-viry/](https://opusdei.org/cs-cz/article/stari-
lide-a-predavani-viry/) (16.04.2025)